

Sygn. akt II CZ 81/04

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lipca 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Helena Ciepła (przewodniczący)

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa M. i M. małżonków K.
przeciwko W. i Z. małżonkom D.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 lipca 2004 r.,
zażalenia powodów
na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 21 stycznia 2004 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie w części odrzucającej wnioski
powodów o przywrócenie terminu oraz o doręczenie odpisu
wyroku z uzasadnieniem.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2004 r. Sąd Okręgowy w Ł. odrzucił wnioski powodów o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku z dnia 17 października 2003 r. z uzasadnieniem, oraz o doręczenie odpisu tego wyroku.

W jego uzasadnieniu wskazał, że skoro powodowie upatrują przyczyny uchybienia terminu do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia tylko w niewłaściwym działaniu ich pełnomocnika, ten zaś przyznał, że nie miał żadnych przeszkód do terminowego złożenia wniosku poza własną oceną o bezpodstawności ewentualnej kasacji, co potwierdzają dokonane ustalenia, to skutki uchybienia obciążają powodów. W tym stanie rzeczy powodowie nie mogą żądać przywrócenia terminu, zatem ich wniosek jest niedopuszczalny i podlega odrzuceniu na podstawie art. 171 k.p.c. To z kolei prowadzi do odrzucenia spóźnionego, bo złożonego dopiero w dniu 12 grudnia 2003 r. wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Powyższe postanowienie zaskarżone zostało przez powodów w części orzekającej o odrzuceniu wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem. W zażaleniu skarżący zarzucili naruszenie art. 171 k.p.c. przez błędne jego zastosowanie polegające na przyjęciu, że wniosek powodów o przywrócenie terminu jest niedopuszczalny z mocy ustawy i jako taki podlega odrzuceniu, gdy tymczasem podlegał on merytorycznemu rozpoznaniu. Na podstawie art. 380 k.p.c. wnieśli o rozpoznanie postanowienia Sądu Okręgowego w przedmiocie odrzucenia wniosku powodów o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem oraz o jego uchylenie, a w konsekwencji o uchylenie postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie rozstrzyga dwie odrębne kwestie związane z różnymi czynnościami procesowymi, a to z wnioskiem o przywrócenie terminu

do złożenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem, oraz z wnioskiem o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem. Formalna skuteczność wniesionego zażalenia zależy od skuteczności wniosku o przywrócenie terminu, dlatego też podniesione przez skarżących zarzuty odnośnie do rozstrzygnięcia o odrzuceniu wniosku o przywróceniu terminu, podlegają – zgodnie z wnioskiem zażalenia – kontroli Sądu Najwyższego w pierwszej kolejności.

Zgodnie z art. 171 k.p.c. wniosek o przywrócenie terminu podlega odrzuceniu gdy jest spóźniony lub niedopuszczalny z mocy ustawy, co ma miejsce, gdy z przepisu ustawy wynika jego bezprzedmiotowość (art. 171 k.p.c.). Brak winy w uchybieniu terminu do dokonania czynności procesowej stanowi merytoryczną przesłankę oceny wniosku o przywrócenie terminu. Stosownie do art. 168 § 1 k.p.c. sąd może uwzględnić wniosek strony o przywrócenie uchybionego terminu do dokonania czynności procesowej jedynie wówczas gdy uchybienie to nastąpiło bez jej winy. W razie stwierdzenia przez sąd braku tej przesłanki wniosek podlega oddaleniu. Pojęcie winy należy rozumieć szeroko rozciągając je także na pełnomocnika. Jeżeli zatem strona jest reprezentowana przez pełnomocnika, to przy ustalaniu jej winy należy mieć na uwadze zarówno działania pełnomocnika jak i zaniechania osób, którymi się on posługuje. Obciążają one samą stronę i nie uwalniają jej od winy w niezachowaniu terminu.

W tej sytuacji odrzucenie wniosku o doręczenie powodom wyroku z uzasadnieniem w następstwie odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu trafnie ocenione zostało w zażaleniu jako wadliwe. Nie można także odmówić racji skarżącym, o ile podnoszą, że ocena zasadności wniosku o przywrócenie terminu powinna uwzględniać jego podstawy faktyczne, także w zakresie innych wskazanych w nim, a nie rozpoznanych przez Sąd Okręgowy, przyczyn niedotrzymania terminu, związanych z niedyspozycją chorobową powodów.

Powyższe względy uzasadniają uchylenie zaskarżonego postanowienia w odniesieniu do obu zawartych w nim orzeczeń (art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 393¹⁸ § 3 k.p.c.).